LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ
Број 36 ● септембар 2015. ● www.legeartis.rs

Рочиште за одбачај тужбе:
ДИЛЕМЕ У ПРАКСИ

ШТА ДОНОСИ...

...НОВОИЗМЕЊЕНИ ЗАКОН О ХИПОТЕЦИ

...НОВИ ЗАКОН О ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ

И ЈОШ...

ЗАШТИТА ПРАВА НА СУЂЕЊЕ У РАЗУМНОМ РОКУ У СРБИЈИ

Јавне набавке
Значај посебне службе за контролу јавних набавки

Порези и акцизе
Порески аспекти давања непокретности у закуп

Реч адвоката
Ортачко друштво као облик организовања адвоката

Судски поступци
Сметање поседа у судској пракси

ИНГ-ПРО

PROPISI.NET

ELEKTRONSKO PRAVNO IZDANJE

S NAMA NEMA LUTANJA

Izdanja i aktuelnosti firme **Ing-Pro** možete pratiti i putem aplikacije za mobilne telefone i tablete koji rade na Android i Apple operativnim sistemima.

Dovoljno je samo da ih preuzmete sa **Google play** i **App Store**.

ING-PRO PROPISI

Available on the App Store

ANDROID APP ON Google play

Весна Милутиновић, дипл. ек. с дугогодишњом праксом у јавним набавкама, овлашћени предавач за спровођење обуке за службеника за јавне набавке

Чињеница да обавеза формирања посебне службе наручиоцима није била потпуно јасна, никако не би смела бити разлог да се законске одредбе не побољшају и унапреде.

Никола М. Јовановић, дипл. правник, специјалиста за област пореског саветовања

Према ЗПДГ-у, приходи које од издавања непокретности оствари предузетник који обавља делатност издавања непокретности не сматрају се приходом од капитала, већ приходом од самосталне делатности.

Весна Филиповић, судија Првог основног суда у Београду и руководилац одељења судске праксе у грађанској материји

За самопомоћ се тражи да се сила одбија сразмерном силом, а да држалац одговара за штету причињену прекорачењем ових граница.

Снежана Марјановић, судија Првог основног суда у Београду и заменик руководиоца Одељења судске праксе у грађанској материји

Садржај рочишта ради изјашњења тужиоца ограничен је на излагање разлога због којих суд сматра да тужбу треба одбацити и пружање могућности тужиоцу да се изјасни о одбацивању тужбе.

Дејан Обренић, дипл. правник с вишегодишњим искуством на пословима правног заступања у области грађанског и трговинског права

Европски суд с временом је почео да уважава чињеницу постојања уставне жалбе у нашем правном систему, као средства за заштиту и остваривање зајемчених права.

Зорица Ловрић, дипл. ек. с вишегодишњим радним искуством у државној управи, банкарству и привреди

Модеран приступ инспекцијском надзору подразумева формирање другачијих односа инспекцијских органа и субјеката који су предмет надзора у испуњавању јавних интереса.

Јована Неранџић, адвокат, стручњак за област банкарства и финансија

Новелиране одредбе нормативно регулишу питања забележбе хипотекарне продаје вансудским путем.

Игор Живковски, адвокат, мастер права, специјалиста за област пореског саветовања

Треба размишљати у правцу прописивања могућности обављања адвокатске делатности кроз привредно друштво основано у форми за коју је прописана ограничена одговорност чланова.

ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ И КОРИСНИ ПРАВНИ АКТИ

Порески календар

10. MAJ

- Обавештење о закљученим уговорима о извођењу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма – на Обрасцу ОЗУ
- Обавеза послодавца да Пореској управи достави извештај о запошљавању особа са инвалидитетом у складу са законом – на Обрасцу ИОСИ
- Пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за претходни месец
- Порески дужника из члана 10. Закона о ПДВ-у
- Подношење обрачуна пореза на премије неживотних осигурања за претходни месец
- Плаћање пореза на премије неживотног осигурања за претходни месец
- Месечни извештај о пословању отвореног, односно затвореног инвестиционог фонда, за претходни месец
- Месечни извештај о пословању друштва за управљање за претходни месец – на прописаном обрасцу
- Месечни извештај о улагању у дужничке хартије од вредности – издаваоци резиденти и нерезиденти – на Обрасцу ХОВ

15. MAJ

- Обвезник годишњег пореза на доходак грађана дужан је да за остварени доходак у години за коју се врши утврђивање пореза поднесе пореску пријаву са тачним подацима надлежном пореском органу – на обрасцу ППДГ-5
- Утврђивање обавезе доприноса за пољопривреднике врши Пореска управа решењем. Доприноси из члана 58а овог закона плаћају се у року од 45 дана од дана почетка тромесечја
- Обвезник плаћања накнада по Уредби о производима који после употребе постају посебни токови отпада дужан је да плати за наведено тромесечје

КАЛЕНДАРИ... ● ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА ● ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА ● ДОГАЂАЈА

Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду (члан 118. тач. 6) Закона о раду, исплаћује се у висини до 2 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (**59.141 × 2 = 118.282**)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпремнина приликом одласка у пензију		Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**59.141 × 2 = 118.282** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене актом послодавца	Неопорезиво до **18.060** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно по висине стварних трошкова превоза, а највише до **3.612** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	Плаћају се све пореске као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопорезиво до **2.168** дин. по дневници
Дневница за	Најмање у висини утврђеној	Не опорезује се до износа

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

МИЛОШ КУЗМАН
адвокат
ansije.platni.promet@legeartis.rs

ова одредба у пракси је већ био познат и примењивао се на горе прописан начин. Будући да није био изричито прописан, у пракси је долазило до дилема у третирању саосигурања ризика изнад самопридржаја. **Из практичних разлога потпуније**

заштите раника сада **се овако** а **нашла и у** а одредба

Када го **м тексту**. рању изнад осигу- Закон генерал ја, ходни закон, заст ја, да се друштво за о

реосигурава изнад самопридр жаја. **Изузетак** који пропис Закон односи се на могућ преноса целокупног р осигурања имовине гу- ментарних нео мена, на

ОСИГУРАЊЕ КОД СТРАНИХ ДРУШТАВА ЗА ОСИГ

Када је реч о досадашњој могућности осигурања и реосиг изика домаћих правних и физичких лица код страних друштава за осигурање, Влад носу на раније закон прописала Уредбу о одређивању имовине и лица која се мог ати код страног друштва за осигурање („Сл. гласник РС", бр. 47/06 и 111/09, у даљем т едба).

Уредбом је прописано да се код страног друштва з ање могу осигурати и/или реосигурати:

- **инвестициони радови у иностранству које изводе до вредна друштва, као и опрема за извођење тих радова – ако је то предвиђено уго звођењу тих радова, односно прописима земље у којој се радови изводе;**
- **иностране кредити, ради осигурања враћања тих – ако је то, на захтев даваоца кредита, предвиђено уговором;**
- **бродови у изградњи или ремонту – ако је то изр едвиђено уговором са страним купцем, односно наручиоцем;**
- **роба која се извози из Републике Србије, односно Републику Србију – ако се превоз те робе не врши на ризик домаћег правног или фи ца;**
- **као и ризици у вези с поморском пловидбом, ланским ваздухопловством, лансирањем у свемир и теретом (укључујући и сателит осигурање покрива, све или појединачно: робу у превозу, превозно средство и о ст која по том основу проистиче, те робу у међународном транзиту (превозу).**

Уредба прописује и да се код страних друштава за осигурање могу осигурати и/или реосигурати имовина и запослени домаћих привредних друштава у власништву домаћих лица или у заједничком власништву са страним лицима, основаних за обављање делатности у иностранству – ако то прописи стране земље захтевају, односно ако је то актом о оснивању тих друштава изричито предвиђено.

Могућност осигурања и/или реосигурања код страног осигуравача предвиђена је Уредбом

ПРИМЕР:

Уговор о јавној набавци *out source* и не услуге:
1) јавног предузећа за сопствене пот
2) ауторских студија стручних извест ња које појединачни аутори дају свом
3) на основу овлашћења за заступа ца, закључује уговор о јавној набавци с струковном удружењу, које, у својст
Наручиоцем, како следи:

ОР

1. _____ (у даљем те илац) које заступа _____, с једне стране

и

2. Удружења _____ (у даљем тексту:) које заступа _____, с друге стране.

Члан 1.

Уговорне стране сагласно констатују:
– да је Наручилац спровео отворени поступак јавне набавке, сагласно члану 32. Закона о јавним набавкама, за јавну набавку услуга, број _____/_____/ (*ознака организационе целине за чију потребу се расписује набавка*);
– да је позив за подношење понуда у вези с предметном јавном набавком објављен на Порталу јавних набавки дана _____. године;

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

ВЛАДАН МИРКОВИЋ
главни и одговорни уредник
vladan.mirkovic@ingpro.rs

LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2406-1085

Година III, број 36
СЕПТЕМБАР 2015.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грцић
Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Владан Мирковић

Сарадници:
Алжбета Марко
Весна Милутиновић
Весна Филиповић
Дејан Обренић
Драгана Марчетић
Зорица Ловрић
Игор Живковски
Јована Неранџић
Никола М. Јовановић
Снежана Марјановић

Уредник рубрика *Календар важења правних аката/Порески календар*:
Ана Фулетин

Лектор/коректор:
Радмила Савић

Организатор издања:
Оливера Бошковић

Дизајн и обликовање часописа:
Маја Кесер

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а
11000 Београд
тел: +381 11 2836 820
факс: +381 11 2836 474
е-пошта: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате). Текстови достављени за објављивање се не враћају. Сви текстови који се објављују у Часопису подлежу редакцијско-техничкој обради, у складу са одговарајућим стандардима Часописа.

Увек у корак с новим или измењеним и допуњеним (неретко побољшаним) законским прописима, наш часопис у свом септембарском издању упознаје вас с бројним новинама које доноси измењени Закон о хипотеци (стр. 82), али и с потпуно новом законском регулативом у сфери инспекцијског надзора (стр. 20).

Богата судска пракса често је главни извор информација за разрешење бројних дилема које се појављују у разним процесним радњама, од правилног постављања тужбеног захтева, утврђивања активне или пасивне легитимације, заказивања рочишта, па све до одређивања рокова застарелости. У овом броју предмет нашег интересовања јесу бројни случајеви сметања поседа. С тим у вези, скрећемо пажњу и на врло садржајан текст који говори о рочишту за одбачај тужбе, уз појашњење многих непознаница кад је реч о овом процесном институту.

Свакако, велику пажњу изазваће и текст који се односи на примену прописа о забрани запошљавања у јавном сектору, уз осврт на нека актуелна питања која се јављају тим поводом.

У првом јесењем издању говорићемо и о предностима и манама адвокатског ортачког друштва као облика организовања адвоката, о пореским аспектима давања непокретности у закуп, али и о значају посебне службе за контролу јавних набавки код наручилаца која ће, после краћег постојања и крајње штуре регулативе, по свему судећи, нестати из система јавних набавки.

Посебан текст посветили смо и заштити права на суђење у разумном року, будући да је реч о новом поступку за остваривање заштите једног уставног и конвенцијског права који се уводи у наш правни систем.

Своје дилеме и непознанице разрешите уз LEGEARTIS!

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и покуде. Можете их упутити ауторима текстова или на е-адресу редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

У овом броју...

БУЏЕТИ И ЈАВНЕ НАБАВКЕ

8 Значај посебне службе за контролу јавних набавки код наручилаца

13 Примена прописа о забрани запошљавања у јавном сектору уз осврт на нека актуелна питања у вези са овом тематиком

20 Све што треба да знате о новом Закону о инспекцијском надзору

РЕЧ АДВОКАТА

30 Предности и мане адвокатског ортачког друштва као облика организовања адвоката

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

38 Заштита права на суђење у разумном року у Републици Србији

48 Сметање поседа у судској пракси

60 Рочиште за одбачај тужбе: дилеме у пракси

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

70 Порески аспекти давања непокретности у закуп

ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ И ПЛАТНИ ПРОМЕТ

82 Шта доносе измене Закона о хипотеци?

ПОРТАЛ ЧИТАЛАЦА

90 Имате питање? Имамо одговор!

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ

92 Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Корисни правни акти

96 Тужба лица које тврди да је отац детета ради оспоравања и утврђивања очинства (члан 252. ст. 4. Породичног закона)

98 Одлука о именовању лица за пријем информација и вођењу поступка у вези са узбуњивањем

99 Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем

101 Одлука о одређивању мера ради отклањања неправилности и последица штетне радње насталих у вези са поступком унутрашњег узбуњивања

РУБРИКЕ

3 Међу ауторима у овом броју...
4 Из прве руке
5 Уводна реч
37 Календар догађаја
67 Календар важења правних аката
80 Порески календар

Значај посебне службе за контролу јавних набавки код наручилаца

Као један од најважнијих механизама у циљу спречавања злоупотреба тамо где се троше прилично велика средства за набавке добара, услуга и радова, Закон о јавним набавкама прописао је обавезу доношења интерног плана за спречавање корупције и обавезу образовања посебне службе која ће спроводити контролу планирања, спровођења поступака и извршења уговора, за наручиоце чија укупна вредност јавних набавки на годишњем нивоу прелази милијарду динара

Закон о јавним набавкама, који је Народна скупштина Републике Србије донела 29. 12. 2012. године, а у примени је од 1. 4. 2013. („Сл. гласник РС”, бр. 124/12, у даљем тексту: ЗЈН), донет је с циљем да се до тада компликоване и скупе процедуре јавних набавки поједноставе и учине ефикаснијим, да се ојачају нејасно дефинисана овлашћења државних органа, али, пре свега, да се спречи и смањи корупција у јавним набавкама.

Као резултат тога, ЗЈН-ом је **уређена нова област** – Спречавање корупције и сукоба интереса, **која садржи низ превентивних мера и механизама с циљем да се сузбије коруптивно понашање**.

Процене су да се на корупцију одлије чак четвртина од око четири милијарде евра, колико се на јавне набавке потроши годишње, што сасвим довољно говори о потреби и оправданости настојања да се смањи поље коруптивног деловања.

Зато је нови ЗЈН, као системски закон који се односи на комплетан јавни сектор, посветио посебну пажњу одредбама које би требало да доведу до спречавања корупције и сукоба интереса у јавним набавкама (чланови 21–30).

По први пут јасно су прописане неке од мера и механизама за спречавање корупције, као на пример, обавеза комуникације искључиво у писаној форми у свим фазама поступка јавне набавке, као и обавеза руководиоца и одговорног лица наручиоца да запосленима на пословима јавних набавки све налоге и упутства дају писаним путем, односно путем електронске поште, ради заштите интегритета и руководилаца и запослених на пословима јавних набавки.

ЗЈН обавезује лице запослено на пословима јавних набавки да одбије извршење налога овлашћеног лица ако су упутство и налог супротни прописима. Закон предвиђа и заштиту лица које оправдано одбије извршење противзаконитог налога у том смислу да ово лице не може да буде премештено на друго радно место нити му се може отказати уговор о раду, али онда у истој реченици наводи – у периоду од 12 месеци од дана одбијања извршења налога, што представља несхватљиву негацију претходног.

Поменути пропуст законодавца говори и о позицији за практичан рад обучених стручњака за јавне набавке, који се налазе у срцу збивања, а када је реч о корупцији, често и у жаришту саме корупције, као и о чињеници да ни најновијим ЗЈН-ом њихов положај није на прави начин регулисан нити

Закон је прописао обавезу доношења интерног плана за спречавање корупције и обавезу образовања посебне службе.

да у сваком тренутку утврди стање залиха одређених производа и установи оправданост набавке нових количина.

О установљеном чињеничном стању (да ли је то стање робе на залихама, квалитет радова који се изводе у складу са одредбама закљученог уговора или ван уговореног или су недостаци у квалитету и квантитету пружених услуга) **служба писаним путем упозорава, даје сугестије и мишљење**.

Имајући у виду чињеницу да планирана вредност може варирати из године у годину, није неопходно да наручиоци у радном односу имају стручњаке свих неопходних профила, већ је целисходније да их ангажују по неком другом основу, сходно члану 3. ст. 1. тач. 8) и 9) ЗЈН-а.

Контролу пословања код наручиоца, а у оквиру тога и свеобухватну контролу јавних набавки, врши и Државна ревизорска институција (ДРИ), као највиши орган ревизије јавних средстава у Републици Србији. ДРИ контролише све три фазе поступка јавне набавке, с тим што је у последње време нагласак на контроли фазе планирања јавних набавки и извршења закључених уговора, будући да су се и злоупотребе у јавним набавкама из средишње фазе спровођења поступака „преселиле" управо на поменуте две фазе.

У процесу контроле поступака јавних набавки, Државна ревизорска институција би најважније информације требало да добије управо из извештаја службе за контролу јавних набавки код наручиоца.

Извештаји службе за контролу јавних набавки не само да су од великог значаја при спровођењу контроле Државне ревизорске институције, већ оснивачу наручиоца истовремено пружају кључне информације о раду руководства када је реч о насталим трошковима, односно када је у питању трошење јавних средстава, и то са становишта законитости, ефикасности и домаћинског пословања, и као такви представљају значајан параметар оцене њиховог рада.

Уместо закључка

Нема сумње да би кроз предстојеће измене Закона о јавним набавкама од огромне важности било уложити напоре да се унапреде законске одредбе које се односе на спречавање корупције у јавним набавкама и механизам добро замишљених посебних служби за контролу јавних набавки код оних наручилаца који у држави троше највећа средства.

Нажалост, у време писања овог текста, појавиле су се озбиљне индиције да би, уместо да све у вези са овим важним контролним телима код наручилаца буде дефинисано у појединостима, те буду обезбеђени услови за квалитетан рад, контролу и спречавање злоупотреба, могло доћи до потпуног укидања ове законске обавезе.

Чињеница да обавеза формирања посебне службе наручиоцима није била потпуно јасна, будући да је нормативно штуро постављена, те отуд и проблеми у њеном функционисању, никако не би смела бити разлог да се законске одредбе не побољшају и унапреде и тиме омогући суштинска контрола трошења огромних средстава тамо где то заиста има смисла – код самих наручилаца.

У супротном, у процесу јавних набавки наставиће се несметано са нерегуларностима и злоупотребама, а обавеза формирања ових контролних тела, установљена Законом из 2012. године, остаће само безуспешан покушај да се протагонисти корупције који имају своје интересе и без сумње велику моћ осујете када су у питању злоупотребе приликом трошења највећих средстава.

АЛЖБЕТА МАРКО
дипл. ек. с дугогодишњим радним искуством на пословима буџетског пословања, запослена у Групи за буџетски систем, Сектор буџета, Министарство финансија
budzeti@legeartis.rs

Примена прописа о забрани запошљавања у јавном сектору уз осврт на нека актуелна питања у вези са овом тематиком

У тексту који следи објашњавамо у којим случајевима је потребно прибавити сагласност за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава и разрешавамо неке од дилема које су се тим поводом јавиле у пракси

Забрана запошљавања у јавном сектору регулисана је Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 108/13) који је ступио на снагу 7. 12. 2013. године и којим је прописана забрана заснивања радног односа или додатног радног ангажовања код корисника јавних средстава, а које траје до 31. 12. 2015. године.

Члан 27е ст. 35–37 прописују и изузетак, а то је да се радни однос с новим лицима може засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства.

Кад је реч о додатном радном ангажовању, овим Законом је регулисано да укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама, код корисника јавних средстава, **не може бити већи од 10% од укупног броја запослених**. **Изузетно**, број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу (...), код корисника јавних средстава, **може бити већи од 10% од укупног броја запослених, уколико се прибави сагласност тела Владе**, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства.

Поред наведених случајева, сагласност тела Владе (Комисије), потребно је прибавити и ради настављања поступака који су започети ради попуњавања радних места код корисника јавних средстава, а који нису окончани до дана ступања на снагу наведеног

Уредбом је уређен поступак за добијање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Молба се подноси на посебном Обрасцу ПРМ – Ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, који се ради попуњавања може преузети на сајту Министарства финансија.

не подноси за попуњавање слободног, односно упражњеног радног места премештајем унутар истог државног органа, премештајем из другог државног органа по спроведеном интерном конкурсу, по основу споразума о преузимању из другог органа, као и за заснивање радног односа на одређено време ради замене одсутног запосленог до његовог повратка.

Молба се не подноси ни у случају попуњавања слободних, односно упражњених радних места, заснивањем радног односа с лицем коме је радни однос на неодређено време код корисника јавних средстава престао на основу споразума ради заснивања радног односа код другог корисника јавних средстава. У овом споразуму мора бити наведен корисник јавних средстава код кога лице заснива радни однос.

Неопходно је нагласити да постоји обавеза корисника јавних средстава да о сваком попуњавању радних места радником коме је престао радни однос по основу споразума, а који прелази на даљи рад код корисника јавних средстава, у року од 5 дана обавести Комисију о овим променама. Уз ово обавештење неопходно је да се приложи споразум о престанку радног односа.

Молба се не подноси ни у следећим случајевима:

- за заснивање радног односа са особом са инвалидитетом у складу с прописима који уређују област професионалне рехабилитације и запошљавања особа са инвалидитетом;
- за радно ангажовање незапослених лица у циљу спровођења мера активне политике запошљавања у складу с прописима који уређују област запошљавања (јавни радови и додатно образовање и обуке), а које се реализују преко Националне службе за запошљавање;
- за ангажовање лица ради реализације пројеката који се финансирају средствима Европске уније или средствима донација, уколико се накнаде за њихов рад, с припадајућим порезима и доприносима, финансирају из ових извора.

Уколико се изврши заснивање радног односа или ангажовање по тачкама 1–3, такође се доставља обавештење Комисији. Уколико се спроводи заснивање радног односа са особом са инвалидитетом такође је неопходно да се у року од пет дана обавести Комисија да је извршено запошљавање. Уколико се заснива радни однос на одређено време, односно ангажовање ван радног односа по тачки 2, корисник јавних средстава је у обавези да уз обавештење достави и уговор закључен с Националном службом за запошљавање. Ова обавештења која се достављају Комисији морају да садрже број радно ангажованих лица, основ ангажовања и извор из којег се финансирају њихове плате (зараде), односно накнаде с припадајућим порезима и доприносима.

Лица ангажована по набројаним основама за чије ангажовање не треба прибавити сагласност Комисије не улазе у ограничење укупног броја запослених на одређено време због повећаног обима посла и лица ангажованих ван радног односа код корисника јавних средстава.

Све што треба да знате о новом Закону о инспекцијском надзору

Намера предлагача овог закона била је да се на једном месту систематски уреде функционисање инспекција, инспекцијски поступак и правни акти, радње и мере инспекције и сва друга питања од значаја за инспекцијски надзор, уз незаобилазну рационализацију коришћења ресурса инспекција

У марту месецу 2015. године, у скупштинској процедури нашао се предлог дуго очекиваног и дуго припреманог Закона о инспекцијском надзору, који је у најави још од 2011. године, а прошао је разне фазе пре свог коначног усвајања 15. 3. 2015. године.

Наиме, доношење посебног закона о инспекцијском надзору било је предвиђено још пре десет година, кад је усвојен Закон о државној управи, а припреме конкретног акта који је усвојен у Скупштини званично су најављиване још у јулу 2013. године. Доношење овог изузетно важног прописа, који би унапредио постојећи правни оквир који регулише врло широку и разнолику област звану инспекцијски надзор, према очекивањима предлагача умногоме ће уредити поменуту област.

Имајући у виду да Закон **обједињује рад 36 инспекција у 12 министарстава, 23 покрајинске инспекције и 11 инспекција на локалном нивоу**, те да је материја појединачних области инспекцијског надзора предмет великог броја закона и подзаконских аката, који су често неусаглашени, **доношење једног/обједињеног закона велики је напредак**.

У данашњим околностима инспекцијски надзор представља облик остваривања контролно-надзорне делатности органа државне управе и интегрални је део управне делатности, на свим нивоима друштвене заједнице. Начела инспекцијског надзора опредељују одређене принципе који су заједнички и исти за све врсте инспекцијских послова, односно служби, и ова начела треба да сажму и стандардизују суштину и поступке и основа су за усмеравање рада.

Основна обележја инспекција огледају се у концентрацији инспекцијских послова на нивоу државе, као државних послова, и њиховој централизацији, ресорној организацији, техничкој дислокацији, организационој самосталности, ауторитативности и специјализацији. Полазећи од свега наведеног, предлагач – Министарство државне управе и локалне самоуправе врло је студиозно приступило изради предлога закона.

Намера предлагача била је **да се на једном месту систематски уреди** функционисање инспекција, инспекцијски поступак и правни акти, радње и мере инспекције и сва друга питања од значаја за инспекцијски надзор. Како је наведено у образложењу, интенција предлагача је да овим законом уреди методологију поступања, овлашћења и обавезе учесника инспекцијског надзора, координацију рада и рационално коришћење ресурса инспекција.

Према образложењу предлагача, **циљеви који се** овим системским законом **желе постићи**, јесу следећи:

- остваривање већег нивоа усклађености пословања и поступања надзираних субјеката са законом и другим прописом;
- делотворније управљање јавним ризицима и боља заштита законом и другим прописом заштићених добара, права и интереса;
- елиминација или битно умањење неуједначености,

На службене саветодавне посете, као још једну значајну законску новину, не примењују се одредбе Закона о вршењу инспекцијског надзора, али се сачињава службена белешка у коју се уносе све битне чињенице и околности ове посете.

и поступке који су у супротности с положајем и улогом инспектора и штете његовој самосталности у вршењу посла.

Радом инспекције може руководити лице које, поред услова утврђених овим законом за рад на радном месту инспектора, има и најмање пет година радног искуства на пословима инспекцијског надзора. Руководилац инспекције има положај, овлашћења, дужности и одговорности инспектора.

Надзор

Инспекцијски надзор над применом одредаба овог закона којима се уређују планови инспекцијског надзора, поступак инспекцијског надзора и службена лица овлашћена за вршење инспекцијског надзора, као и над применом смерница и упутстава Координационе комисије – врши управна инспекција.

Казнене одредбе

Казненим одредбама овог закона обухваћени су прекршаји које је учинио надзирани субјекат, нерегистровани субјекат, руководилац инспекције, инспектор, као и одговорно лице у надлежном државном органу.

Оно што је на овом месту важно нагласити јесте чињеница да овај закон уводи **јединствене казнене одредбе** за прекршаје који настају у процесу инспекцијског надзора, а односе се на сарадњу субјекта у надзору са инспектором. У том смислу, субјекти у надзору, невезано за тим/врсту инспекције, знају цену коју морају да плате у случају недавања неопходних информација или друге врсте непоступања.

Ступање на снагу и примена

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије", а примењује се истеком рока од 12 месеци од дана ступања на снагу, осим одредаба, којима се уређују нерегистровани субјекти и поступање према нерегистрованим субјектима, прописаних чланом 3. тач. 4), чланом 4. ст. 7, чланом 5. ст. 3, чланом 10. ст. 4, чланом 11. ст. 2. и 3, чланом 22, чл. 33. и 34, чланом 41. ст. 3, чланом 44. ст. 2. тач. 5) и чланом 57, које се примењују истеком рока од три месеца од дана ступања на снагу овог закона и чланом 30. ст. 1, 2. и 4, који се примењују истеком рока од пет месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Дана 30. јула ове године ступиле су на снагу одредбе овог закона које се односе на нерегистроване субјекте. Овај закон ствара могућност да се по први пут у поступак инспекцијског надзора уврсте и нерегистровани субјекти у погледу свих инспекција. У случају да постоји оправдана сумња и на бази одлуке суда, у том смислу могуће је надзор извршити у стамбеном простору лица за које се сумња да се бави нерегистрованом делатношћу. Простора за злоупотребе инспектора у овим случајевима биће мало и права појединца су загарантована, док с друге стране субјекти у надзору неће имати прилике да скривају незаконитости тако што ће их обављати у стану, а нерегистроване субјекте сврсисходно ће утврдити инспектор.

Предности и мане адвокатског ортачког друштва као облика организовања адвоката

Адвокатско ортачко друштво је у овом тренутку још увек недовољно заступљена форма удруживања адвоката, што је последица дубоко укорењене традиције индивидуалног деловања адвоката у Србији. Ипак, може се очекивати да ће у предстојећем периоду број адвокатских ортачких друштава почети да расте, јер она представљају оптималан облик обједињеног деловања адвоката

Савремено компанијско право захтева и савремену адвокатуру. Тржиште правних услуга сигурно ће помоћи да се започети процес специјализације и диференцијације у адвокатури настави. Ипак, и овде је потребно, а нарочито када се има у виду међународни аспект – страна улагања и међународно повезивање – размислити о институционалним реформама. Једна од њих односила би се на могућност присуства и рада међународних адвокатских канцеларија у Србији, а друга на унапређење стварања крупнијих адвокатских канцеларија. Неспорно је да је адвокатура у Србији традиционално индивидуална делатност, али еснафски конзервативизам не сме бити препрека удруживању адвоката и стварању снажних и добро организованих адвокатских канцеларија.

Текст који следи заснован је на анализи Закона о адвокатури („Сл. гласник РС”, бр. 31/2011 и 24/2012, у даљем тексту: Закон), Кодекса професионалне етике адвоката („Сл. гласник РС”, бр. 27/2012, у даљем тексту: Кодекс) и Статута Адвокатске коморе Србије („Сл. гласник РС”, бр. 85/2011, 78/2012 и 86/2013, у даљем тексту: Статут), као и релевантних пореских и рачуноводствених прописа.

Статусни аспекти овако организованог ортаклука

Два или више адвоката могу основати адвокатско ортачко друштво (у даљем тексту: друштво). Друштво се оснива уговором који, осим услова прописаних Законом, мора да садржи и следеће одредбе:

- назив и седиште друштва;
- имена свих чланова друштва;
- о законском заступништву друштва;
- означење врсте и вредности улога чланова друштва;
- да је адвокатура једина делатност друштва;
- да правну помоћ могу пружати само адвокати чланови тог друштва;
- да се адвокати чланови друштва не могу бавити адвокатуром изван друштва, и
- да друштво не може бити оснивач других правних лица.

На основу поднетог захтева, друштво се уписује у Именик адвокатских ортачких друштава (у даљем тексту: Именик) који води Адвокатска комора Србије за целу територију Републике Србије, и то под следећим условима:

- да је уговор о оснивању друштва у складу са Законом;
- да су сви чланови друштва – адвокати уписани у именик исте адвокатске коморе у саставу Адвокатске коморе Србије и имају исто седиште канцеларије;
- да друштво располаже канцеларијским простором

Ортачко друштво с ограниченом одговорношћу није регулисано у нашем правном систему.

Ортачко друштво с ограниченом одговорношћу није регулисано у нашем правном систему, па из тог разлога **указујемо на његове специфичности**:

- уређење унутрашњих односа ортака с ограниченом одговорношћу у њиховој је потпуној аутономији, а у складу са законом;
- друштво нема органе – заступају га ортаци с ограниченом одговорношћу, чиме је доношење одлука флексибилније, а административни терет смањен;
- ортаци с ограниченом одговорношћу, по правилу, не одговарају за све или за неке обавезе друштва, као што су обавезе друштва које је у име друштва преузео други ортак с ограниченом одговорношћу;
- један ортак с ограниченом одговорношћу не одговара за накнаду штете коју је причинио други ортак с ограниченом одговорношћу;
- морају постојати најмање два оснивача, а једночлано друштво није могуће;
- постоји дужност лојалности ортака с ограниченом одговорношћу, ако другачије није уговорено;
- друштво се уписује у регистар;
- има обавезан оснивачки акт с прописаном формом и факултативан уговор о уређењу односа ортака с ограниченом одговорношћу међусобно и с друштвом;
- друштво нема основни капитал;
- друштво одговара за обавезе према трећим лицима свом својом имовином;
- постоји финансијска контрола пословања друштва: финансијски извештаји, обавезна ревизија у случају промета преко законом одређене висине, објављивање и депоновање у регистар;
- друштво је опорезовано порезом на добит правних лица, а ако премашује законом одређену висину промета, порески је обвезник пореза на додату вредност;
- утврђена је заштита мањинских ортака с ограниченом одговорношћу, и
- друштво може престати стечајем или ликвидацијом.

Нејавно акционарско друштво је регулисано Законом о привредним друштвима, па прописивање могућности да се адвокатска делатност обавља у овој форми не подразумева веће интервенције у тексту Закона. Потребно је прописати минималан проценат акција који морају имати адвокати и запослени у том друштву, да би друштво могло да обавља адвокатску делатност, а то питање може бити уређено Законом.

Уместо закључка

Адвокатско ортачко друштво је у овом тренутку још увек недовољно заступљена форма удруживања адвоката (тренутно их има око 50), што је последица дубоко укорењене традиције индивидуалног деловања адвоката у Србији. Ипак, може се очекивати да ће у предстојећем периоду број адвокатских ортачких друштава почети да расте, јер она представљају оптималан облик обједињеног деловања адвоката.

Имајући у виду напред наведене разлоге, неопходно је регулисати да се делатност адвокатуре може обављати или кроз правну форму ортачког друштва с ограниченом одговорношћу (*limited liability partnership* – LLP – правна форма која потиче из система *common law*) или кроз правну форму нејавног акционарског друштва, у којем су власници контролног пакета акција запослени (форма која се у упоредној пракси користи углавном за обављање услужних и велетрговинских делатности, а која омогућава најбољу стимулацију запослених).

Календар догађаја...

28. АВГУСТ – 26. СЕПТЕМБАР 2015.	● **Обука** **Припремна настава за полагање испита за стечајног управника** Регионална привредна комора Нови Сад
14. СЕПТЕМБАР 2015.	● **Једнодневни семинар** **Унапређење спољнотрговинског пословања** Привредна комора Србије
14–29. СЕПТЕМБАР 2015.	● **Обука** **Припрема за полагање стручног испита за лиценцу посредника у промету и закупу непокретности (40 часова обуке)** Привредна комора Србије
16. СЕПТЕМБАР 2015.	● **Једнодневни семинар о примени најновијих измена и допуна Закона о јавним набавкама** ИНГ-ПРО д.о.о, Београд, Веле Нигринове 16а ww.propisi.net
ОД 22. СЕПТЕМБРА 2015.	● **Обука** **Курс за сертификованог самосталног књиговођу** Регионална привредна комора Нови Сад
24–25. СЕПТЕМБАР 2015.	● **Дводневна обука** **Обука за полагање испита за службеника за јавне набавке** ИНГ-ПРО д.о.о, Београд, Веле Нигринове 16а www.propisi.net
СЕПТЕМБАР – ОКТОБАР 2015.	● **Тродневни семинар** **Финансијска форензика** Регионална привредна комора Нови Сад

Заштита права на суђење у разумном року у Републици Србији

Упркос одређеним недостацима који су већ уочени, Законом о заштити права на суђење у разумном року у правни поредак Републике Србије уводи се нови поступак за остваривање заштите једног уставног и конвенцијског права, чиме се, осим побољшања правне сигурности и ефикасности, доприноси и смањењу броја поступака који се против државе воде пред Европским судом за људска права, па самим тим и смањењу тако насталих трошкова

Право на суђење у разумном року представља сегмент права на правично суђење, прописаног чланом 32. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 98/06), као и чланом 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција), која, након ратификације од 3. 1. 2014. године, представља део правног поретка Републике Србије, у складу са одредбама члана 194. ст. 4. Устава.

Уставне одредбе које се тичу права на правично суђење заправо представљају преузете истоврсне одредбе Европске конвенције, за које је уставотворац очигледно сматрао да по свом значају заслужују да буду део корпуса уставом прописаних права, прописујући да „свако има право да независан, непристрастан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега” (члан 32. ст. 1. Устава). На овај начин Устав и Европска конвенција дају подједнако висок значај како начелу законитости при оснивању и утврђивању надлежног суда, затим начелу правичности и јавности, тако и општепризнатом праву на суђење у разумном року, повезујући ове сегменте у оквиру зајемченог права на правично суђење.

Сâм термин суђење у разумном року представља правни стандард којим се омогућава различито тумачење шта је то што представља разуман рок за одлучивање у појединим врстама судских поступака, с обзиром на то да дужина и брзина поступка нису и не могу бити исте пред свим врстама судова и у свим судским поступцима.

Према пракси Европског суда, критеријуми који се узимају у обзир приликом утврђивања да ли су судски рокови разумни, јесу: сложеност предмета, понашање подносиоца представке, понашање надлежних органа, значај спора за подносиоца представке.

Приоритетни предмети су:

- предмети у области радних спорова;
- предмети у вези с накнадом штете жртвама несрећних случајева;
- предмети у којима је подносилац представке на издржавању затворске казне;
- предмети полицијског насиља;
- предмети у којима је доведено у питање здравствено стање или чак и живот подносиоца представке;
- предмети у којима одмакла старост подносиоца представке захтева брз поступак;

Неспорно је да усвајање овог закона представља значајан напредак у регулисању заштите права на суђење у разумном року и отклања празнину која је постојала у том делу нашег правног система.

Странка може да поднесе тужбу против Републике Србије и за накнаду имовинске штете, изазване повредом права на суђење у разумном року, у року од једне године од дана када је стекла право на правично задовољење.

Примена Закона о заштити права на суђење у разумном року

Поступак за заштиту права на суђење у разумном року који је до ступања на снагу овог закона покренут према Закону о уређењу судова наставља се према том закону. Нови закон примењује се на судске поступке који још нису окончани у време покретања поступка за заштиту права према овом закону, ако је евентуална повреда права на суђење у разумном року настала пре почетка примене одредаба чл. 8а–8в Закона о уређењу судова, а о њој није одлучивао Уставни суд у поступку о уставној жалби. Његове одредбе примењују се и на судске поступке који још нису окончани у време покретања поступка за заштиту права према истом закону, ако је евентуална повреда права на суђење у разумном року настала после престанка важења одредаба чл. 8а–8в Закона о уређењу судова. Лица која су Европском суду за људска права поднела представку због тога што сматрају да је повређено њихово право на суђење у разумном року, о којој није донета одлука о прихватљивости или основаности, могу у року од шест месеци од дана ступања на снагу Закона да Правобранилаштву поднесу предлог за поравнање о новчаном обештећењу, уз навођење датума предаје представке Европском суду за људска права и броја представке у предлогу за поравнање. Уместо предлога за поравнање или пошто одустане од покушаја поравнања, странка може у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона да поднесе тужбу за новчано обештећење против Републике Србије суду који је надлежан по овом закону. Тужба није дозвољена ако странка и Правобранилаштво закључе поравнање.

Уместо закључка

Иако Закон о заштити права на суђење у разумном року има одређене недостатке, као што је, на пример, изостављање одредаба којима би се регулисала заштита предметног права у управном поступку или као што је увођење неколико правних лекова чија се примена међусобно преплиће и може довести до одуговлачења и компликовања поступка заштите права, неспорно је да усвајање овог закона представља значајан напредак у регулисању заштите права на суђење у разумном року и отклања празнину која је постојала у том делу нашег правног система. Овим законом се у правни поредак Републике Србије уводи нови поступак за остваривање заштите једног уставног и конвенцијског права, чиме се, осим побољшања правне сигурности и ефикасности, доприноси и смањењу броја поступака који се против државе воде пред Европским судом за људска права, па самим тим и смањењу тако насталих трошкова.

Сметање поседа у судској пракси

Тужбе и парнице због сметања поседа релативно су честе у судској пракси, због чега се овај институт сматра незаобилазним у нашем правном систему. Упркос бројним случајевима у судској пракси, у њој и даље постоји много дилема у погледу примене одредаба које регулишу ову материју

Држава представља овлашћење физичког или правног лица да неку ствар, покретну или непокретну, држи у свом поседу, односно у својој власти, без обзира на основ, због чега се овом специфичном институту стварног права пружа двострука заштита. Вансудска заштита подразумева право на самопомоћ, а судска се пружа кроз поступак за заштиту државине по правилима посебног парничног поступка.

Код државинских тужби суштина је у томе да је неовлашћено сметање државине забрањено и то без обзира на то о каквој је државини реч и без обзира на то да ли онај који смета државину сматра да има јаче право на посед. Да би уживао правну заштиту, држалац мора бити овлашћен на државину.

У поступку због сметања државине **суд ће расправљање ограничити само на претресање и доказивање чињеница последњег стања државине и насталог сметања**, док је искључено претресање о праву на државину, правном основу, савесности или несавесности и о захтевима за накнаду штете (члан 448. Закона о парничном поступку).

Основи државине могу бити различити. Неко може бити држалац по основу својине на ствари, по основу закупа и сл. Државину и државинску заштиту уживају како физичка, тако и правна лица. Без обзира на основ, савесном држаоцу закон пружа заштиту, чак и у односу на власника.

У тексту који следи дајемо приказ новијих случајева који се јављају у судској пракси уз осврт на неке дилеме које су присутне у овој материји. На овом месту ваља напоменути да се у овој врсти спорова као материјалноправни пропис примењује Закон о основама својинскоправних односа, а као процесноправни пропис – Закон о парничном поступку (ЗПП). Поступак се разликује од општег парничног поступка и прописан је трећим делом, главом 31. ЗПП-а, као један од посебних парничних поступака. Закон предвиђа сходну примену општег дела ЗПП-а уколико овом главом није прописано шта друго (члан 448).

1. УРЕДНОСТ ТУЖБЕ ЗБОГ СМЕТАЊА ПОСЕДА

Код тужбе за сметање поседа тужбени захтев се састоји из три дела:

1) утврђујући део који садржи констатацију када је и на који начин тужени сметао тужиоца у мирној државини покретне или непокретне ствари;

2) осуђујући (кондемнаторни) део којим се туженом налаже да кроз одређене радње престане са сметањем и успостави раније стање државине, дакле, стање пре учињеног сметања, и

3) део којим се туженом забрањује будуће предузимање радњи узнемиравања и одузимања државине тужиоца.

Уколико захтев не садржи један од ових делова, **тужба се сматра неуредном** и суд ће је одбацити.

Осим ових обавезних делова тужбе, тужилац може истаћи и специфичан споредни захтев: захтев за плаћање казне у случају поновљеног

да би такав налог туженима да поново изграде шупу био противан прописима који регулишу изградњу објеката.

Овакву одлуку другостепени суд је укинуо наводећи да је тужба за сметање државине по својој природи кондемнаторна. Обавезан елемент њеног петитума је кондемнација у виду одређеног налога за престанак сметања државине, одређене забране даљег сметања и одређеног налога за реституцију, односно успостављања стања пре сметања државине, као и евентуална наредба за повраћај ствари у пређашње стање, у случају да то закон дозвољава. Утврђивање чина сметања само је претпоставка за решавање о захтеву за успостављање ранијег поседовног стања, па кад реституција није могућа не може се усвојити ни тужбени захтев за заштиту поседа само делимично – утврђењем чина сметања поседа, јер та чињеница сама по себи нема никакав значај за сметање поседа, који се не може вратити досадашњем власнику.

(Решење Првог основног суда у Београду од 1. 2. 2012. и Решење Вишег суда у Београду од 4. 12. 2014)

#4 Могућност сметања државине вербалним путем

У пракси се појавила дилема може ли се сметање државине учинити вербалним путем и ако може, које услове овај чин треба да испуни да би се третирао као сметање.

Тужилац је био у државини предметног локала на основу уговора о закупу са власником. Тужени ради на пословима одржавања Тржног центра у ком се налази предметни локал. Дана 8. 5. 2012. године тужилац је намеравао да се исели из спорног локала и отишао је у локал туженог како би га о тој чињеници обавестио, када му је тужени рекао да треба да измири све трошкове за одржавање и обезбеђење пре напуштања локала. Том приликом тужени није применио никакву силу, нити је тужени физички спречавао тужиоца да изнесе своје ствари из локала. Постављеним тужбеним захтевом тужилац је тражио да суд утврди да је тужени извршио сметање државине тужиоца на предметном локалу, на тај начин што му је упутио озбиљне вербалне претње да неће моћи да изнесе своје ствари док не плати закупнину власнику локала, те да се наложи туженом да одмах престане са сметањем државине упућивањем вербалних претњи и да се убудуће уздржи од оваквог или сличног сметања поседа.

Чин сметања државине вербалним путем може се извршити само у случају озбиљне претње упућене држаоцу. Такво сметање се само изузетно може извршити и то само уколико се држаоцу ствари или права упути озбиљна претња, стављањем у изглед будућег зла држаоцу, члану његове породице или имовини. Узнемиравање државине вербалним путем постоји само ако је такво узнемиравање и довело до престанка државине.

Како према утврђеном чињеничном стању тако озбиљне претње није било, нити је због тог догађаја тужилац изгубио државину на предметном локалу, односно речи које је тужени упутио нису код тужиоца могле изазвати, нити су изазвале такво психичко стање, које би за последицу имало престанак државине, то није основан захтев тужиоца за заштиту државине.

(Решење Првог основног суда у Београду од 18. 10. 2013. и Решење Вишег суда у Београду од 16. 1. 2015)

Уместо закључка

Тужбе и парнице због сметања поседа у судској пракси релативно су честе и представљају незаобилазан институт који је нашао своје место у правном систему Републике Србије. Без обзира на бројну судску праксу, у њој и даље постоје многе дилеме у погледу примене одредаба које регулишу институт сметања поседа. Када је реч о државинској заштити, посебно је занимљиво питање сукоба између правних института својине на ствари и државине. Управо због колизије ових института, животне ситуације могу произвести често и неправична решења, па се као закључак намеће питање оправданости примене института државинске заштите кроз институт сметања поседа када се њиме залази у корпус других права.

Рочиште за одбачај тужбе: дилеме у пракси

После само годину дана од измена Закона о парничном поступку у његовој примени се појавило више спорних правних питања, а једно од њих се односи и на рочиште за одбачај тужбе. Наиме, остаје спорно да ли се то рочиште мора одржати и да ли само онда кад је тужбу поднела странка непосредно. Поставља се и питање ко се позива на то рочиште и да ли се то чини позивом или посебним решењем. Ту су и бројне друге дилеме које ћемо покушати да разрешимо у тексту који следи

Члан 294. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 72/11, који је ступио на снагу 1. 2. 2012. године, у даљем тексту: ЗПП) предвиђа да суд по претходном испитивању тужбе доноси решење којим се тужба одбацује ако утврди:

1) да одлучивање о тужбеном захтеву не спада у судску надлежност (члан 16);

2) да је тужба поднета неблаговремено, ако је посебним прописима предвиђен рок за подношење тужбе;

3) да о истом захтеву већ тече парница;

4) да је ствар правноснажно пресуђена;

5) да је у истој ствари закључено судско поравнање;

6) да не постоји правни интерес за подношење тужбе из члана 194. овог закона;

7) да је тужба неразумљива или непотпуна.

Закон о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 55/14) од 23. маја 2014. ступио је на снагу у јуну 2014. и примењује се на све поступке који нису окончани пре ступања на снагу овог закона. У члану 11. предвиђена је измена члана 294. тако што је после става 1. додат став 2. који гласи: „Пре доношења решења о одбацивању тужбе из разлога прописаних у ставу 1. овог члана, суд је дужан да одржи рочиште на коме ће тужиоцу омогућити да се изјасни о одбацивању тужбе.”

Образлажући свој предлог, предлагач ових законских измена указао је на Препоруку Савета Европе бр. Р(81)7 о мерама које олакшавају приступ правди, а која, између осталог, наводи да парничење треба да буде брзо и јефтино. Као разлог измена наводи се и Препорука бр. Р(84)5 о принципима парничног поступка намењеним за побољшање функционисања правде, која предвиђа да изјаве и доказе треба поднети у раној фази парнице. Измене закона имају за циљ да заштите право грађана на правично суђење. Ефикаснијим поступком смањиће се број представки пред Европским судом за људска права, уставних жалби пред Уставним судом, као и могућност стварања судских заостатака.

Од ЗПП-а који се примењује од 2005. године („Сл. гласник РС”, бр. 125/04) постоји могућност да суд одбаци тужбу без налога за исправку уколико странка има пуномоћника који је адвокат. ЗПП из 2012. године задржао је ову одредбу, а уколико је тужбу поднео тужилац који нема пуномоћника из реда адвоката тужба се враћа туженом ради исправке сходно члану 101. ст. 1. ЗПП-а. Уколико је тужбу с недостацима у име странке поднео пуномоћник, односно јавни правобранилац или јавни тужилац, суд ће је одбацити према члану 101. ст. 5. ЗПП-а.

У случају одбачаја тужбе, поступак по жалби, поготово

Домет и резултати примене ове норме не могу се још озбиљно оцењивати с обзиром на то да је у примени мање од годину дана.

одржавања рочишта из оправданих разлога. Случајеви када постоје разлози за враћање у пређашње стање морају се у сваком случају појединачно ценити.

Из образложења:
„Побијаним решењем одбачена је тужба као непотпуна. Виши суд сматра да се ожалбена одлука не може прихватити као правилна. Наиме, првостепени суд је одбацио тужбу, а да претходно није заказао рочиште на ком би омогућио тужиоцу да се изјасни о одбацивању тужбе, а што је био дужан да учини сходно одредби члана 294. ст. 2. ЗПП-а. Таквим пропустом, односно незаконитим поступањем, тужилац је онемогућен да расправља пред судом на који начин је у првостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. ст. 2. тач. 7) ЗПП-а, због које је побијано решење морало бити укинуто."

(Решење Вишег суда у Београду, Гж. бр. 5700/15 од 6. 5. 2015)

#10 Какве одлуке може донети првостепени суд?

Различите су ситуације које се појављују у пракси:

- суд на том рочишту доноси и објављује решење којим одбацује тужбу, тужилац се одриче права на жалбу, решење постаје правноснажно и тужилац подноси нову уредну тужбу суду;
- тужилац повлачи тужбу, одриче се права на жалбу и решење постаје правноснажно, након чега тужилац подноси нову уредну тужбу суду;
- суд након изјашњења тужиоца закључује рочиште за изјашњење и накнадно одлучује о одбачају тужбе;
- суд одлучује да, ипак, нема услова за одбачај тужбе и доставља тужбу туженом на одговор или заказује рочиште за главну расправу.

Уместо закључка

У пракси судова известан број тужби одбациван је из најразличитијих разлога, а жалбени поступак је трајао дуго због преоптерећености другостепених судова. Од 2005. године од када је уведена могућност одбачаја неуредне тужбе поднете преко пуномоћника адвоката, странке су често подносиле тужбе без печата адвоката како би избегле одбачај тужбе.

Ова одредба члана 294. ст. 2. ЗПП-а у примени је дала могућност да се појасне нејасни наводи у тужби, поготово када је тужба с више захтева делимично нејасна или непотпуна, пре уручења тужбе туженом и тиме омогући ефикасније поступање и изјашњење туженог. Када су пропусти у тужби очигледни, то странци даје могућност да повуче тужбу чиме убрзава поступак подношења нове уредне тужбе и смањује трошкове поступка.

Домет и резултати примене ове норме не могу се још озбиљно оцењивати с обзиром на то да је у примени мање од годину дана, те да судови у дужем периоду у 2014. години нису поступали због обуставе рада адвоката.

У погледу свих спорних питања изнетих у овом тексту још увек није заузет јединствен став судске праксе. До сада је уочено различито поступање првостепених судова, од потпуног игнорисања ове одредбе, па до њене примене у свим варијантама изнетих дилема у овом тексту. Иако постоје одлуке другостепених судова, од којих су неке цитиране у овом тексту, другостепени судови још увек званично нису заузели јединствен став у погледу свих овде изложених дилема. Очекује се да ће Апелациони судови и Врховни касациони суд заузети јединствен став о свим овим дилемама које су се појавиле у пракси.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

- Закон о изменама и допунама Закона о девизном пословању, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 139/2014 од 18. 12. 2014. године

– ступа на снагу 1. октобра 2015. године

- Закон о изменама и допуни Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 139/2014 од 18. 12. 2014. године

– ступа на снагу 1. октобра 2015. године

- Закон о платном промету, објављен у „Сл. листу СРЈ”, бр. 3/2002, 5/2003 и „Сл. гласнику РС”, бр. 43/2004, 62/2006, 111/2009 – РС, други закон и 31/2011

– престаје да важи 1. октобра 2015. године, осим одредаба члана 2, чл. 47–49, члана 50. ст. 1. тач. 6) и ст. 2. и 3, члана 51. ст. 1. тач. 18) и 19) и ст. 2. и члана 57. ст. 3, с тим да одредбе члана 2. важе и даље искључиво ради примене наведених одредаба које не престају да важе 1. октобра 2015. године

- Закон о платним услугама, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 139/2014 од 18. 12. 2014.

– ступио је на снагу 26. децембра 2014, а примењује се од 1. октобра 2015, осим одредаба чл. 192–213, члана 217. и члана 218. ст. 1. тач. 11) овог закона, које ће се примењивати од дана приступања Републике Србије Европској унији

- Закон о изменама и допунама Закона о заштити корисника финансијских услуга, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 139/2014 од 18. 12. 2014. године

– ступио је на снагу 26. децембра 2014, а примењиваће се од 27. марта 2015, осим одредаба члана 1. ст. 1, 3. и 5. и чл. 2, 9, 14, 16, 17, 20, 22, 24, 25, 26. и 37. овог закона, које ће се примењивати од 1. октобра 2015. године, и одредаба члана 34. овог закона, које ће се примењивати од дана приступања Републике Србије Европској унији

- Правилник о квалитету и другим захтевима за пиво, објављен у „Сл. листу СЦГ”, бр. 36/2004 и 39/2005

– престаје да важи 1. октобра 2015. године

- Правилник о квалитету пива, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 145/2014 од 29. 12. 2014.

– ступио је на снагу 6. јануара 2015, а примењује се од 1. октобра 2015. године

- Правилник о мерним трансформаторима који се користе за обрачун електричне енергије, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 66/2015 од 27. 7. 2015. године

– ступио је на снагу 4. августа 2015, а примењује се од 1. октобра 2015. године

- Одлука о електронском начину обављања платног промета, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 57/2004 од 25. 5. 2004. године

– престаје да важи 1. октобра 2015. године

- Одлука о облику, садржини и начину коришћења образаца платних налога за извршење платних трансакција у динарима, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 55/2015 од 25. 6. 2015. године

– ступа на снагу 1. октобра 2015. године

- Одлука о облику, садржини и начину коришћења јединствених инструмената платног промета, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 57/2004, 82/2004, 98/2013 и 104/2014

– престаје да важи 1. октобра 2015. године

- Одлука о јединственој структури текућих рачуна, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 55/2015 од 25. 6. 2015. године

– ступа на снагу 1. октобра 2015. године

- Одлука о јединственој структури за идентификацију и класификацију рачуна и о плану рачуна за обављање платног промета код банке, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 57/2004 од 25. 5. 2004. године

– престаје да важи 1. октобра 2015. године

- Одлука о начину обављања платног промета преко новчаног рачуна Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 55/2015 од 25. 6. 2015. године

– ступа на снагу 1. октобра 2015. године

- Одлука о начину обављања платног промета преко новчаног рачуна Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 89/2011 од 25. 11. 2011. године

– престаје да важи 1. октобра 2015. године

- Одлука о ближим условима и начину вођења Јединственог регистра рачуна, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 57/2015 од 29. 6. 2015. године

– ступа на снагу 1. октобра 2015. године

- Одлука о подацима о девизним рачунима резидената које банке достављају Народној банци Србије, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 75/2011 од 7. 10. 2011. године

– престаје да важи 1. октобра 2015. године

- Одлука о врсти података које банке достављају Народној банци Србије и о начину и роковима достављања тих података, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 81/2010 од 5. 11. 2010. године

– престаје да важи 1. октобра 2015. године

Порески аспекти давања непокретности у закуп

Занимљиво је да се закуп непокретности истовремено може посматрати и као промет добара, али и као промет услуга. Предмет анализе овог текста биће случајеви уговора о закупу непокретности који имају третман промета услуге. Као што ћемо видети, порески третман се разликује у зависности од тога ко се појављује у улози закуподавца, а ко у улози закупца, као и од чињенице где се сама непокретност налази

Уговор о закупу уређен је Законом о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ”, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – Одлука УСЈ и 57/89, „Сл. лист СРЈ”, бр. 31/93 и „Сл. лист СЦГ”, бр. 1/03 – Уставна повеља, у даљем тексту: ЗОО) као уговор којим се закуподавац обавезује да преда одређену ствар закупцу на употребу, а где се закупац обавезује да закуподавцу за то плаћа уговорену закупнину.

Уговор о закупу, стога, као један од уговора чије је закључење врло учестало, како у привреди тако и међу физичким лицима, привлачи доста пажње и врло често је извор великог броја недоумица на страни пореских обвезника.

Сходно томе, у даљем тексту покушаћемо да, у што је могуће већој мери, објаснимо пореске импликације уговора о закупу непокретности.

ПДВ третман закупа непокретности

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 – испр., 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 6/14 – усклађени дин. изн., 68/14 – др. закон, 142/14 и 5/15 – усклађени дин. изн., у даљем тексту: ЗПДВ) прописано је да је предмет ПДВ опорезивања испорука добара и пружање услуга које ПДВ обвезник изврши у Републици Србији уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику Србију.

Шта се сматра прометом добара прописано је у члану 4. ЗПДВ-а, те је промет добара прописан као пренос права располагања на телесним стварима лицу које тим добрима може располагати као власник. Насупрот томе, промет услуга је дефинисан на резидуалној основи, тј. као сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. ЗПДВ-а.

Дакле, како би се правилно утврдио ПДВ третман давања у закуп непокретности, неопходно је за почетак утврдити да ли је, из угла ЗПДВ-а, у питању промет добара или услуга.

Како би се правилно утврдио ПДВ третман давања у закуп непокретности, неопходно је за почетак утврдити да ли је, из угла Закона о ПДВ-у, у питању промет добара или услуга.

НАПОМЕНА АУТОРА #9

Пореска пријава коју преко пореског пуномоћника подноси нерезидентно правно лице, подноси се на Обрасцу ППКДЗ – Пореска пријава за обрачун пореза на приходе које по основу капиталних добитака и по основу закупа и подзакупа остварује нерезидентни обвезник, који је прописан Правилником о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит на приходе које по основу капиталних добитака и по основу закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари остварује нерезидентни обвезник („Сл. гласник РС", бр. 56/13).

порез по одбитку, у складу са чланом 40. ЗПДПЛ-а.

Наиме, ЗПДПЛ прописује да, уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није другачије уређено, порез на добит по одбитку по стопи од 20% обрачунава се и плаћа на приходе које оствари нерезидентно правно лице од резидентног правног лица по основу накнада по основу закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари на територији Републике Србије. С друге стране, на приходе које оствари нерезидентно правно лице из јурисдикције с преференцијалним пореским системом по основу закупа и подзакупа непокретности обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 25%.

Дакле, према ЗПДПЛ-у порез по одбитку се плаћа по стопи од 20%, уколико уговором о избегавању двоструког опорезивања који је закључила Република Србија с државом резидентности страног правног лица (који је закуподавац у предметном случају) није другачије уређено.

Уговори о избегавању двоструког опорезивања Републике Србије опорезивање прихода од давања непокретности у закуп карактеришу као доходак од непокретности. Они, међутим, не прописују бенефицирану (умањену) пореску стопу, као што то чине за приходе остварене од камата, ауторских накнада и дивиденди.

Према томе, порез по одбитку за сваког обвезника и за сваки појединачно остварени, односно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне на дан када је приход остварен, односно исплаћен. Опорезиви приход је бруто приход који би нерезидентно правно лице, односно резидентни обвезник остварио, односно наплатио да порез није одбијен од оствареног, односно исплаћеног прихода, а порез по одбитку се обрачунава и плаћа по прописима који важе у моменту остваривања, односно исплате прихода.

Исплатилац прихода податке о исплаћеним закупнинама и обрачунатом порезу, по том основу, исказује у збирној пореској пријави, на Обрасцу ПДПО.

Порески третман прихода од закупа нерезидентног правног лица када се као закупци појављују лица која немају обавезу плаћања пореза по одбитку

Почев од 30. маја 2013. године, порез по решењу обрачунава се и плаћа и на приходе по основу закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари на територији Републике Србије, које нерезидентни обвезник остварује од лица које није дужно да обрачунава, обуставља и плаћа порез по одбитку.

У том смислу, нерезидентно правно лице које остварује приходе по наведеном основу од лица које, у складу с пореским прописима Републике Србије није дужно да плаћа порез по одбитку (на пример, од огранка страног правног лица), дужно је да надлежном пореском органу (дакле, у општини на чијој територији се налази непокретност) путем пореског пуномоћника, поднесе пореску пријаву (на обрасцу ППКДЗ) у року од 30 дана од дана остваривања прихода уз прилагање релевантне документације неопходне за утврђивање пореске обавезе (на пример, уговор о закупу).

Порески календар

7. СЕПТЕМБАР

- Достављање обавештења о закљученим уговорима по основу естрадних програма у претходном месецу – на Обрасцу ОЗУ
- Достављање извештаја о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом за претходни месец – на Обрасцу ИОСИ

10. СЕПТЕМБАР

- Подношење обрачуна пореза на премије неживотних осигурања за претходни месец – на Обрасцу МОППНО
- Плаћање пореза на премије неживотног осигурања за претходни месец
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за претходни месец од стране пореског дужника из члана 10. Закона о ПДВ-у

15. СЕПТЕМБАР

- Плаћање аконтације пореза на приходе од самосталне делатности за претходни месец
- Плаћање аконтације доприноса на приходе од самосталне делатности за претходни месец
- Плаћање доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере за претходни месец
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ-а за претходни месец
- Подношење обрасца ПИД ПДВ-1 за август месец ако је у августу месецу испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ-а који претежно врши промет добара у иностранство
- Плаћање аконтације пореза на добит правних лица за претходни месец
- Плаћање обрачунате акцизе за период од 16. до краја претходног месеца

Шта доносе измене Закона о хипотеци?

Измене и допуне Закона о хипотеци донете су с циљем да се на јаснији и транспарентнији начин дефинишу правила заснивања хипотекарног права и намирења из непокретности оптерећене хипотеком и обим примене Закона, као и да се прецизно уреди однос према другим законима, од којих као најзначајнији фигурирају Закон о државном премеру и катастру и Закон о извршењу и обезбеђењу

Народна скупштина Републике Србије је на 12. ванредној седници одржаној 7. јула 2015. године усвојила Закон о изменама и допунама Закона о хипотеци („Сл. гласник РС", бр. 115/05 и 60/15, у даљем тексту: Закон). Усвајањем Закона који садржи укупно 31 члан, наставља се низ законодавних активности које је Република Србија предузела како би хармонизовала свој правни оквир с модерним упоредноправним решењима и обезбедила виши степен правне сигурности учесника на тржишту.

До доношења Закона о хипотеци из 2005. године („Сл. гласник РС", бр. 115/05 од 27. 12. 2005. године, у даљем тексту: ранији Закон) хипотека није имала посебан правни значај у правном систему Републике Србије, те је била уређена путем свега седам законских одредаба Закона о основама својинско-правних односа („Сл. лист СФРЈ", бр. 6/80 и 36/90 и „Сл. лист СРЈ", бр. 29/96). **Хипотека стечена по Закону о основама својинско-правних односа није имала правну природу извршне исправе**, већ је у случају намере да се хипотека реализује било неопходно да поверилац поднесе хипотекарну тужбу како би прибавио извршну исправу – пресуду на основу које би се у извршном поступку могло спровести намирење продајом непокретности оптерећене хипотеком. **Реализација продајом хипотековане непокретности у извршном поступку трајала је и дуже од парничног поступка у којем је стечена извршна исправа** за продају хипотеком оптерећене непокретности.

Ранији закон је реафирмисао хипотеку као значајан позитивноправни институт, преузимајући основна начела хипотеке дефинисана одредбама чланова 63–69. Закона о основама својинско-правних односа; увео је делимично одступање од начела официјелности, предвиђајући могућност вансудског намирења на основу извршне вансудске хипотеке по избору хипотекарног повериоца тако што вансудско намирење поверилац предузима самостално, мимо суда, било организовањем аукцијске продаје или продајом непосредном погодбом. Осим тога, ранији Закон је омогућио да предмет хипотеке буду и објекти у изградњи, што је довело до веће потражње за кредитима, па тиме и до повећаног профита банака, док је инвеститорима обезбедило готов новац неопходан за финансирање изградње објеката. **Нејасно дефинисане и недоречене одредбе ранијег Закона, међутим, изазвале су проблеме у практичној примени и довеле до несигурности учесника на тржишту, што је захтевало реформу нормативног оквира којим је уређена хипотека**.

Усвајању Закона претходила је иницијатива Удружења банака Србије (у даљем тексту: УБС) поднета Народној скупштини ради доношења аутентичног тумачења одредаба ранијег Закона. Примедбе УБС-а су се у

институцијом. Наиме, поставља се практично питање колико су судови компетентни да непосредно одређују да ли је до смањења непокретности заиста дошло, што надаље имплицира да ће у ванпарничном поступку бити потребно ангажовати вештака или институцију која ће проценити степен смањења вредности непокретности. Према томе, овакав поступак би потенцијално могао да буде скуп и дуготрајан, чиме би овакво правно решење било сасвим обезвређено. Стога је, **по мишљењу аутора, ради ефикасније и економичније заштите права повериоца, требало одредити да овакву процену на захтев повериоца врше лиценцирани процењивачи, односно лиценциране институције** које би по основу одговарајуће законске одредбе вршиле поверена овлашћења.

Чланом 11. одређено је да се после члана 20. додаје нови члан 20а, који носи наслов „Одређивање трећег лица" и којим је предвиђено решење да хипотекарни поверилац или више њих могу одредити треће лице (при чему је могуће да то лице буде одабрано и међу самим повериоцима) које ће бити овлашћено да предузима правне радње ради заштите и намирења потраживања обезбеђеног хипотеком, у ком случају треће лице поступа у име и за рачун хипотекарног повериоца у односу на хипотекарног дужника. Име овако одређеног лица се уписује у Регистар непокретности. Наведена одредба представља **новину** у правном систему Републике Србије, а извире из модерних упоредноправних решења, укључујући и недавно имплементирање сличне одредбе у Руски грађански законик.

Чланом 12. извршена је измена у члану 21. ранијег Закона, који уређује надхипотеку, а измена се односи на форму уговора о надхипотеци и форму изјаве којом поверилац дозвољава упис надхипотеке у регистар непокретности надхипотекарном повериоцу.

Чланом 14. измењене су одредбе члана 27. ранијег Закона, којима је уређен институт накнадног уговора, тако што је закључење накнадног уговора дозвољено само у случају када на предмету хипотеке постоји уписан само један хипотекарни поверилац, с циљем да се накнадним уговором не дира у стечена права осталих хипотекарних поверилаца.

Чланом 16. извршена је измена члана 30. Закона, тако што се уводи обавеза да хипотекарни поверилац опомену о продаји непокретности, поред дужника и власника хипотековане непокретности, достави и осталим хипотекарним повериоцима чије је потраживање обезбеђено хипотеком на истој непокретности. Оваквим решењем се обезбеђује боља информисаност хипотекарних поверилаца о статусу предмета непокретности и транспарентност у поступку намирења, чиме се иде ка вишем степену правне сигурности хипотекарних поверилаца.

Уместо закључка

Предложеним законом није предвиђено доношење подзаконских аката, па се очекује да се у најближој будућности оствари пун ефекат предложених измена и допринесе ефикасности намирења поверилаца, посебно вансудског. Очекивано је да се праћење и анализа спровођења закона обавља у сарадњи са заинтересованим корисницима закона, како на страни поверилаца и њихових удружења, тако и путем прописаних механизама за заштиту права корисника финансијских услуга.

Закон је донет с циљем да се на јаснији и транспарентнији начин дефинишу правила заснивања хипотекарног права и намирења из непокретности оптерећене хипотеком и обим примене Закона, као и да се прецизно уреди однос према другим законима, од којих као најзначајнији фигурирају Закон о државном премеру и катастру и Закон о извршењу и обезбеђењу.

Очекује се да домашај измена предвиђених Законом буде такав да се хипотекарно тржиште у Републици Србији опорави и да се због једноставнијег начина намирења кредитне институције опредељују да у већој мери одобравају потребне кредите корисницима, уз одговарајуће обезбеђење кредитних пласмана.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици доносимо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора на њих имају искључиво претплатници на наш часопис

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

П: *Да ли Скупштина предузећа коју је именовала Влада има право да сама себи одреди накнаду и износ накнаде и ако има то право – до које висине?*

О: Скупштину предузећа увек чине власници предузећа, самим тим што су власници, што даље значи да их нико не именује. Уколико Влада одређује своје представнике у скупштини, одговор зависи од тога како је то регулисано оснивачким актом (односно статутом или другим актом самог предузећа) или пак одлуком Владе – да ли ће накнаду одређивати сами, да ли ће то чинити Влада или ће само давати сагласност на одлуку.

НАБАВКЕ

П: *Да ли се обавезе по уговору о преузимању дуга који закључи председник општине, за измирење обавезе коју има јавно предузеће чији је оснивач општина, према трећем лицу (привредном субјекту) сматрају јавним дугом у смислу Закона о јавном дугу?*

О: Чланом 54. ст. 9. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – испр., 108/13 и 142/14) прописано је да преузете обавезе и све финансијске обавезе морају бити извршене искључиво на принципу готовинске основе с консолидованог рачуна трезора, осим ако је законом, односно актом Владе предвиђен другачији метод. Готовинска основа је прописани начин извршења обавеза према овом члану, али с обзиром на то да постоје различите специфичности, ст. 3. истог члана предвидео је могућност другачијег метода плаћања, али само ако је законом, односно актом Владе тако уређено.

Наиме, јасно је да Законом о буџетском систему није предвиђена могућност преузимања дуга по уговору између председника општине и јавног предузећа чији је оснивач општина, јер се све обавезе из буџета могу измиривати само по принципу готовинске основе, те никакве асигнације, цесије или преузимање дуга по овом закону нису дозвољене.

У том смислу је ирелевантно питање да ли би се измиривање тих обавеза сматрало јавним дугом.

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

П: *Према налогу теренске контроле порески инспектор је извршио контролу у складу с нашом пореском пријавом за месец јул. Увидом у налог издат од S. S. Београд, за извршену услугу физичког обезбеђења за коју смо тражили повраћај ПДВ-а, на којем стоји датум и место издавања 31. 5. 2015. Београд и место саобраћаја Београд, инспектор је констатовао да је фактура неисправна јер је услуга обезбеђења извршена у Нишу. Он сматра да је то супротно одредбама члана 12. Закона о ПДВ-у и да нису испуњени услови из члана 28. ст. 2. тач. 1) Закона о ПДВ-у.*

Од S. S. добили смо допис у којем наводе да њихов систем повлачи место издавања рачуна и да је на њиховим фактурама за све клијенте на територији Србије место промета Град Београд, те да никад нису имали проблема с Пореском управом, као и да сматрају да место промета добара није неопходан податак на фактури.

Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 6) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпремнина код одласка у пензију	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 2 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (**62.687 · 2 = 125.374**)	Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (**62.687 · 2 = 125.374** дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до **18.060** динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до **3.612** дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 5) Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2) Закона о раду)	Неопорезиво до **2.168** дин. по дневници
Дневница за службено путовање у иностранство	Најмање у висини утврђеној посебним прописима (члан 118. тач. 3) Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник", бр. 86/07 и 84/2014)
Теренски додатак (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом, односно уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Једнократна новчана накнада запосленима за чијим је радом престала потреба по Програму за решавање вишка запослених у поступку приватизације за 2015. годину („Сл. гласник РС“ бр. 9/2015)	Запосленом који је утврђен као вишак у 2015. години престаје радни однос када се добровољно определи за једну од опција, која је за њега најповољнија, и то за: 1) отпремнину у висини динарске противвредности 200 евра по години стажа осигурања, по средњем курсу, на дан достављања спискова вишка запослених од стране послодавца, с тим да укупна висина отпремнине не може бити већа од 8.000 евра у динарској противвредности; 2) отпремнину обрачунату на начин утврђен Законом о раду, с тим да укупна висина отпремнина не може бити већа од 8.000 евра у динарској противвредности, а висина средстава по години стажа осигурања код последњег послодавца не може бити већа од 500 евра у динарској противвредности, по средњем курсу, на дан достављања спискова вишка запослених од стране послодавца; 3) отпремнину у износу од шест (6) просечних зарада по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике – за запослене који имају више од 15 година стажа осигурања (тренутно: **6 · 62.687 = 376.122** динара).	Не опорезује се до износа из претходне колоне – члан 9. ст. 1. тач. 20) Закона о порезу на доходак грађана, а на износ преко тога, према члану 85. Закона о порезу на доходак грађана – плаћа се порез по стопи од 20% по умањењу за 20% нормираних трошкова. За лица старија од 50 година живота – неопорезиво у потпуности без обзира на износ
Стимулативне отпремнине при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

Корисни правни акти

Тужба лица које тврди да је отац детета ради оспоравања и утврђивања очинства (члан 252. ст. 4. Породичног закона)

_____ СУДУ У _____

Тужилац: _____ из _____

Тужени: 1. Малолетни _____ из _____, кога заступа његов законски заступник, мајка _____ из _____

2. Мајка малолетног детета _____ из _____ _____, улица _____

3. Претпостављени отац детета _____ из _____ _____

ТУЖБА

Ради: оспоравања очинства

вредност предмета спора _____ динара

у ___ примерка са ____ прилога

Малолетног туженог _____ родила је тужена _____ дана _____ године у _____. Тужена _____ и тужени _____ у то време били су у браку, па је тужени _____ на основу члана 45. ст. 1. Породичног закона уписан као отац детета у матичну књигу рођених.

ДОКАЗ: Извод из матичне књиге рођених за малолетног туженог.

наставак на следећој страни

III. У циљу отклањања неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђеним Извештајем о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, бр. _____ од _____ године, одређују се следеће мере:

1. _____

2. _____

3. _____

(навести конкретне мере којима се отклањају утврђене неправилности и последице штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем, као и рокове њиховог извршења).

IV. За спровођење ове одлуке одређујем _____
(име и презиме лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем).

У _____ дана _____ године

за Послодавца

_____

ПОЧЕТАК | О НАМА | КОНТАКТ | ИМПРЕСУМ | ПРЕТПЛАТА

Претрага појмова | Тражи

LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ПРАВНО-ЕКОНОМСКЕ ОБЛАСТИ | РУБРИКЕ | АУТОРИ

ТОП 10 НАЈЧИТАНИЈИХ

Кривично дело угрожавања сигурности из члана 138. ст. 1. и 2. Кривичног законика у...

5 Правни и порески аспекти ликвидације 412

6 Најновије измене у пореском третману адвоката 392

7 Пра... јем... пос...

Корисничко име | Лозинка | Приступи

Немате налог? Региструјте се

Најновији текстови у часопису

Рад Буџетске инспекције са освртом на најчешће неправилности које она уочава у раду буџетских корисника

Контрола трошења јавних средстава једна је од изузетно важних активности у систему управљања јавним финансијама којом треба да се обезбеди ефикасан надзор над употребом и сврсисходним коришћењем јавних средстава. Административни вид контроле, коју спроводи Буџетска инспекција, један је од начина спровођења овог надзора, о коме говоримо у овом тексту, указујући на најчешће неправилности које инспекција [...]

јавне набавке | апропријације | буџет | Буџетска инспекција | буџетски корисници | закључак | извршење буџета | изузеци | контрола | надзор | налог за контролу | наручбодавац | незаконитости | неправилности | прекршај | прекршајни поступак | рачунополагач | рокови

29 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: Зорица Ловрић

Мешовито (мезанин) финансирање

Мезанин финансирање је у овом тренутку слабо заступљено у Републици Србији, што је последица нормативне неусаглашености релевантних закона са савременим пословним тенденцијама и све чешћом потребом привредних друштава да брзо и једноставно дођу до капитала. У циљу одговарајуће припреме за будуће мезанин инвестиције, потребно је да се учесници на тржишту, а нарочито мала и средња [...]

ЈПП | банке | докапитализација | инвестициони фондови | капитал | контрола | кредит | мезанин финансирање | оснивачки капитал | порески третман | приватизација | привредна друштва | рачуноводство | специфичности | средства обезбеђења | стечај | фондови

12 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: Игор Живковски

Најчешће дилеме у примени Закона о безбедности и здрављу на раду

И након десетогодишње примене овог закона и даље постоје честе дилеме у схватању и примени појединих његових одредаба Након десет година примене Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС", бр. 101/05) и даље постоје дилеме у схватању одређених одредаба овог закона, међу којима су и: 1) појам „радног места" [...]

безбедност | грађевинско предузеће | градилиште | дилеме | директива | ЕУ | Закон о безбедности и здрављу на раду | запослени | здравствени услови | послодавци | пракса | примери | процена ризика | радно место | ризици | служба медицине рада

16 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: мр Симо Костић

Шта то мучи... обвезнике пореза на добит правних лица и обвезнике пореза на имовину?

Будући да се у пракси приликом тумачења и примене прописа који регулишу порез на добит правних лица и порезе на имовину јављају бројне недоумице и проблеми, у овом тексту покушаћемо да разрешимо неке од најзначајнијих међу њима ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА #1 Да ли је могуће подношење захтева за повра... више [...]

јединице локалне самоуправе | дилеме | доживотно издржавање | Закон о пореском поступку и пореској администрацији | Закон о приватизацији | некретнине | нерезиденти | повраћај пореза | порез на добит | порез на имовину | пореска пријава | Пореска управа | порески обвезници | порески третман | правна лица | пракса | физичка лица | шта то мучи

26 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: Никола М. Јовановић

Грађевинско земљиште

У тексту који следи говоримо о законским изменама и нов... са уређивањем и коришћењем грађевинског земљишта и ре... имовинскоправних односа У ранијим бројевима већ смо го... измени Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС", бр. ... 12. 2014. године, у даљем тексту: Закон), када смо посебну пажњ...

једнократно непокретности | ЈПП | грађевинска дозвола | грађевинско земљиште | документација | закуп | изузеци | коефицијент зоне | коефицијент намене | накнада | новине | парцелација | промена намене | процедура | рокови | средства обезбеђења | урбана комасација | финансирање

25 Чланак објављен: 01/06/2015 | Аутор чланка: мр Ненад Соврлић

Обрачун зараде из радног односа као извршна исправа

КОЈА ВАС ОБЛАСТ ИНТЕРЕСУЈЕ?

- Све категорије
- Ауторско право и право индустријске својине (12)
- Буџети и јавне набавке (32)
- Царине (11)
- Држава и друштво (19)
- Европско право (4)
- Финансијске институције и платни промет (34)
- Грађански кодекс (4)
- Компанијско право (34)
- Legal English (2)
- Образовање (25)
- Планирање и изградња (24)
- Порези и акцизе (26)
- Право потрошача (5)
- Рачуноводство и ревизија (4)
- Радни односи и социјално осигурање (30)
- Реч адвоката (6)
- Судски поступци (67)
- Трговина (9)
- Унакрсни поглед (20)

+ можете додати тражени појам

Унеси тражени појам

Submit

АКТУЕЛНО ИЗДАЊЕ – СКРАЋЕНО

КЉУЧНЕ РЕЧИ

АПР Евр...

Додатне текстове прочитајте на www.legeartis.rs

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

БУЏЕТИ

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

ОБРАЗОВАЊЕ

ЕВРОПСКО ПРАВО

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ